

Littafin Daniyel - Lamba Ta Arba'in da Biyu

Bayyana Lu'ulu'un Wahayin Annabcin William Miller: Cikakken Bincike Mai Tsanani kan Ficewar Adventism daga "Babban Haske" da Kiran Komawa ga Tushen Gaskiya

Jeff Pippenger
2024-01-26

Duwatsun daraja na mafarkin William Miller za su yi haske sau goma fiye da yadda suka yi haske a tarihin Millerites. Fahimtar Millerites game da ilimin da aka kara a lokacin tarihinsu daidai ne, amma ba cikakke ba ne. Sa'ad da aka sanya fahimtarsu a cikin wani tsarin tarihi mafi daidaito, sai ta bayyana muhimman sakamako mafi tsanani; gama ba wai kawai tana fadada gaskiyoyin annabci da duwatsun darajar ke wakilta ba, amma kuma tana samar da gwajin budurwai goma na kwanaki na karshe. Ana wakiltar fahimtar Millerites a kan jadawalai biyu na majagaba (1843 da 1850). Duka jadawalan nan biyu sun kasance cikas allunan da aka yi annabci game da su a sura ta biyu ta Habakkuk, kuma gaskiyar cewa jadawalan sun kasance cikas Habakkuk, haka kuma cewa wadannan gaskiyoyin ne ainihin tushen Adventism, Ruhun Annabci ya bayyana su a matsayin haka.

Fahimtar kadan daga cikin muhimman gaskiyoyin asali an kara masa daukaka yayin da aka jagoranci Millerites zuwa ga fahimtar haikalin samaniya da gaskiyoyin da suke da alaƙa da haikalin, bayan babban bakin cikin ranar 22 ga Oktoba, 1844. Amma sauyawar Adventism zuwa cikin yanayin Laodicea a shekara ta 1856, da kuma ƙin karɓar "sau bakwai" da suka yi a karshe a shekara ta 1863, ya kai su cikin jejcin Laodicea. Ba a fito da wata babbar gaskiya ta muhimmanci ta wurin Adventism ba tun daga shekarun 1850. Idan kana shakkar wannan iƙirari, to ka bayyana dalilin da ya sa ba daidai ba ne.

Mabiya Miller sun yi daidai wajen fahimtar Daniyel sura ta biyu, amma fahimtarsu ta kasance mai iyaka. Adventism bai taɓa wuce fahimtar Mabiya Miller ba. A yau ana iya ganin dukan masarautu takwas da aka wakilta a cikin Daniyel sura ta biyu, haka kuma ana iya ganin alamar Daniyel yana addu'a domin ya fahimci asirin mafarkin Nebukadnezar. Wannan asiri yana wakiltar asirin annabci na karshe, (duk annabawa suna bayyana kwanaki na karshe), kuma asirin annabci na karshe shi ne abin da Yohanna ya bayyana a matsayin Wahayin Yesu Almasihu. Ana buɗe wannan asiri sa'ad da "lokaci ya yi kusa," kafin lokacin jarrabawa ya rufe, kuma wannan asiri yanzu ana buɗe shi, domin waɗanda suka zaɓi su gani.

Fahimtar Milleriyawa game da "na yau da kullum" a cikin littafin Daniyel an bayyana ta ta wurin wahayi a matsayin daidai, amma zuwa shekara ta 1901, Adventism ya fara wani tsari na ƙin wannan ginshikin gaskiya, kuma zuwa shekarun 1930 Adventism ya koma baya zuwa tsohon ra'ayin Furotesta, wanda yake da'awar cewa "na yau da kullum" yana wakiltar wani ɓangare na hidimar Almasihu a cikin Wuri Mai Tsarki. Wannan ra'ayi na Shaidan, Ruhun Annabci ya ce, ya fito ne daga "mala'iku waɗanda aka kora daga sama." A yau, ana iya ganin ingantaccen ra'ayin Milleriyawa game da "na yau da kullum" ba kawai a matsayin alamar kafirci ba, amma kuma a

matsayin alamar tawayar Adventism, wadda take kawo rudi mai karfi a kan waɗanda ba sa kaunar gaskiya.

An ja hankalin 'yan Miller zuwa ga daidai ranar karewar shekaru dubu biyu da dari uku, kuma Adventism nan da nan bayan Babban Cizon Rai ya gane karin haske da ke da alaƙa da wannan annabcin, amma da kin karɓarsu ga “lokuta bakwai,” tun daga 1856 har zuwa 1863, har ma zuwa wannan rana ta yau, ba su ga wani haske mai ci gaba daga koyarwar da suke iƙirarin ita ce ginshiƙinsu na tsakiya da tushensu ba. A yau ana iya ganin “lokuta bakwai,” (ga waɗanda suke shirye su gani), a matsayin abin da yake da alaƙa kai tsaye da kowane zamani na annabcin shekaru dubu biyu da dari uku.

Shekaru arba'in da tara na farko suna wakiltar zagayowar hutawar kasa a kowace shekara ta bakwai, wadda ake maimaitawa sau bakwai. Shekaru dari huɗu da casa'in ba kawai suna wakiltar wani zamani na gwaji ga Isra'ila ta da ba ne, amma suna kuma bayyana yawan shekarun tawaye ga umurnin da ya ce a bar kasa ta huta, waɗanda za su faru domin a tara jimillar shekaru saba'in da aka hana kasar hutawa (wato zamani na bautar talala saboda wannan tawaye din). Makon da Kristi ya tabbatar da alkawarin an tsara shi da shekaru uku da rabi zuwa gicciye, da shekaru uku da rabi bayan gicciyen. A cikin wannan makon Kristi yana tattara dukan mutane, gama ya ce idan aka daga shi sama, zai tattara dukan mutane.

Yanzu ne shari'ar wannan duniya take; yanzu za a fitar da sarkin wannan duniya waje. Ni kuwa, idan aka daga ni daga duniya, zan ja dukan mutane zuwa gare ni. Yohanna 12:31, 32.

Kwanaki dubu biyu da dari biyar da ashirin, waɗanda a cikinsu Almasihu ya tabbatar da alkawarin kuma ya tattara mutane zuwa gare Shi, suna wakiltar shekaru dubu biyu da dari biyar da ashirin da Allah ya warwatsa mutanensa masu tawaye, saboda husumar alkawarinsa. “Sau bakwai” da aka aiwatar a kan masarautar arewacin Isra'ila, sun wakilta warwatsawar shekaru dubu biyu da dari biyar da ashirin da ta fara a 723 BC ta kuma kare a 1798. Shekarar 538 ta raba waɗannan lokuta biyu, ta kuma haifar da lokuta biyu masu bi da bi na shekaru dubu daya da dari biyu da sittin. Lokaci na farko yana wakiltar take haikalin da rundunar da arna suka yi, na biyun kuma yake wakiltar taken da papanci ya aiwatar.

“Lokuta bakwai,” na shekaru dubu biyu da dari biyar da ashirin a kan mulkin kudanci da suka fara a shekara ta 677 K.H., kuma suka kare a shekara ta 1844, sun kare ne a ranar 22 ga Oktoba, 1844. Alama ce ta la'anar alkawari, kuma ta kare ne da karar kahon jubili wanda ya kamata a busa a Ranar Kafara. Ranar Kafara ta antitipi wadda ta fara a ranar 22 ga Oktoba, 1844 tana wakiltar wani zamani na lokaci. Wannan shi ne zamanin Shari'ar Bincike, kuma a cikin wannan zamani ne ya kamata a busa kahon jubili da ke da alaƙa da tsattsarkan zagayen bakwai.

Amma a kwanakin muryar mala'ika na bakwai, sa'ad da zai fara busawa, asirin Allah zai cika, kamar yadda ya sanar wa bayinsa annabawa. Ru'ya ta Yohanna 10:7.

Busar Kaho na bakwai, wadda ta fara a ranar 22 ga Oktoba, 1844, tana wakiltar Kahon Jubilee na zagayen tsattsarka na bakwai, kamar yadda aka bayyana a cikin Littafin Firistoci sura ta ashirin da biyar. Millerites, a karshe, sun yi daidai game da kayyade lokacin annabcin shekaru dubu biyu da

ɗari uku, kuma Adventism ya fahimci ƙarin bayani game da shi jim kaɗan bayan Babban Cizon Rai, amma “duwatsu mai daraja” na Miller game da wannan zamani na shekaru dubu biyu da ɗari uku a yau yana haskakawa sau goma fiye da da. Kowace sifa ta annabci daga cikin lokuta bakwai da aka wakilta a cikin wannan zamani na shekaru dubu biyu da ɗari uku, tana da alaƙar annabci kai tsaye da shekaru dubu biyu da ɗari biyar da ashirin (“sau bakwai”), na Littafin Firistoci surori na ashirin da biyar da ashirin da shida.

Mabiyan Miller sun ƙi amincewa da iƙirarin Furotestantism mai ridda da Katolika cewa “yan fashin mutanenka,” waɗanda “suka ɗaukaka kansu,” kuma “suka fāɗi,” alama ce ta Antiochus Epiphanes, kuma sun yi daidai. Sun san kuma sun ƙāre gaskiyar cewa Roma ce a cikin maganar annabci ta Allah aka wakilta a matsayin “yan fashin mutanenka da suka tabbatar da wahayin,” ba wani sarkin Siriya da ba a sani ba kuma marar muhimmanci a tarihi ba, wanda ya tabbatar da wahayin.

A yau masana tauhidi na Adventist suna koyar da cewa “yan fashin mutanenka” shi ne Antiochus Epiphanes. A yau, hujjar da a tarihin Millerite ta wakilci cewa mutanen alkawari na dā waɗanda ake wucewa ba su fahimci wahayin ba, kuma ba za su iya fahimtarsa ba (abin da yake tabbata ta wurin daidai fahimtar “yan fashin mutanenka”), ana sake maimaita ta kuma daga bakin mutanen alkawari na dā waɗanda ake sake wucewa.

Inda babu wahayi, jama’a sukan lalace; amma mai kiyaye doka, albarka tā tabbata a gare shi.
Misalai 29:18.

Mabiyan koyarwar Miller sun koyar daidai cewa shekaru dubu biyu da ɗari biyar da ashirin (“lokuta bakwai”), na Littafin Firistoci ashirin da shida, su ne annabcin lokaci mafi tsawo kuma na ƙarshe a cikin Littafi Mai Tsarki; amma Adventism na Laodisiya ya ƙi wannan “lu’ulu’u” a shekara ta 1863, kuma a yau ana iya gani, (ga waɗanda suke son gani), cewa ba wai kawai Mabiyan Miller sun yi daidai ba wajen gane “lokuta bakwai” a matsayin annabcin lokaci mafi tsawo a cikin Littafi Mai Tsarki, amma kuma cewa “la’anar”, wadda ita ce fushin Allah, an zartar da ita a kan duka masarautar arewa da ta kudu na Isra’ila.

A yau ana iya ganin ƙarshen waɗannan fushin guda biyu, waɗanda littafin Daniyel ya yi magana a kansu (kamar yadda sauran annabawa ma suka yi), a matsayin goyon-baya biyu (na farko da na ƙarshe) na wani zamani mai shekaru arba’in da shida, lokacin da Almasihu ya gina haikalin Millerite, kamar yadda kwanaki arba’in da shida da Musa ya yi a kan dutsen yana karɓar umarni game da gina alfarwar jejin suka misalta; haka kuma da shekaru arba’in da shida na gyaran haikalin da Hirudus ya yi, wanda Farisiyawa suka ambata a cikin tattaunawarsu da Almasihu game da “tayarwarsa” ta wurin tsarkake haikalin da ’yan kasuwa da masu canjin kuɗi suka “lalata”, da kuma ta wurin tashin haikalinsa na ɗan adam wanda aka halitta da kromosom arba’in da shida. A yau, ginshiƙan gaskiyar Millerite suna nan daidai kamar yadda suka taɓa kasancewa, amma yanzu sun ninka zurfi har sau goma.

Yau ana iya gani (ta wajen waɗanda suke shirye su gani), cewa sa’ad da Almasihu ya gabatar da kansa a matsayin Palmoni (Mai banmamaki Mai Kirga, ko kuwa Mai Kirga Asirai) a aya ta goma sha uku, na sura ta takwas ta Daniyel, yana gabatar da alaƙar da ke tsakanin wahayi wanda yake

wakiltar tsawon shekaru dubu biyu da dāri uku da kuma wani wahayi da yake wakiltar shekaru dubu biyu da dāri biyar da ashirin. Sa'ad da aka gane dangantakar waɗānnan lokuta biyu na annabci, za a iya gani cewa suna da alaƙa kai tsaye da shekaru dubu ɗaya da dāri biyu da sittin na mulkin papanci, wanda kuma shi yana da alaƙa da shekaru dubu ɗaya da dāri biyu da casa'in na Daniyel sura ta goma sha biyu, har ila yau kuma da shekaru dubu ɗaya da dāri uku da talatin da biyar na wannan aya dīn.

Akwai alaƙoƙi kai tsaye da yawa fiye da haka na lokutan annabci waɗanda suke da nasaba da wahayi biyu na aya ta goma sha uku da ta goma sha huɗu na Daniyel takwas, amma waɗānnan ana gane su ne kawai ta waɗanda suke son su gani. Amma a yau, bayan alaƙoƙin dukan lokutan da aka tattaro wuri guda ta wurin wahayi biyun nan, akwai bayyanar sunan Palmoni (Mai Banmamaki Mai Kidaya, ko kuma Mai Kidayar Asirai). Mabiyan Miller sun yi daidai game da ayoyin nan biyu, amma a takaice; kuma a yau Adventism kawai yana cikin cikakkiyar duhu ƙwarai da gaske.

Ku dakata, ku yi mamaki; ku yi ihu, ku yi ƙara: sun bugu, amma ba da ruwan inabi ba; suna tangal-tangal, amma ba da abin sha mai ƙarfi ba. Gama Ubangiji ya zubo muku ruhun barci mai zurfi, ya kuma rufe idanunku: annabawa da shugabanninku, masu gani, ya lulluɓe su. Kuma wahayin duka ya zama a gare ku kamar kalmomin littafi mai hatimi, wanda ake bai wa mai ilimi, ana cewa, Ina roƙonka, ka karanta wannan; sai ya ce, Ba zan iya ba; gama yana da hatimi: Kuma ana bai wa wanda ba shi da ilimi littafin, ana cewa, Ina roƙonka, ka karanta wannan; sai ya ce, Ba ni da ilimi. Ishaya 29:9–12.

'Yar'uwa White ta bayyana cewa an ba William Miller “babban haske” a kan littafin Ru'ya ta Yohanna, amma fahimtarsa game da surori na goma sha biyu, goma sha uku, goma sha bakwai da goma sha takwas na Ru'ya ta Yohanna, a takaice dai, ba daidai ba ce. Waɗānnan fahimtohin da ba daidai ba ba a wakilta su a kan zane-zanen nan biyu masu tsarki ba, amma abin da aka wakilta daga littafin Ru'ya ta Yohanna, sura ta tara, shi ne “lu'ulu'i” wato cewa addinin Musulunci yana wakiltuwa ta Woe uku.

“Masu wa'azi da mutane sun ɗauki littafin Ru'ya ta Yohanna a matsayin abu mai asiri kuma mai ƙarancin muhimmanci fiye da sauran sassa na Nassosi Masu Tsarki. Amma na ga cewa wannan littafi lalle wahayi ne da aka bayar domin amfanin musamman na waɗanda za su rayu a kwanaki na ƙarshe, domin ya bishe su wajen gane ainihin matsayinsu da aikinsu. Allah ya karkatar da tunanin William Miller zuwa ga annabce-annabcen, ya kuma ba shi haske mai girma a kan littafin Ru'ya ta Yohanna.” Early Writings, 231.

Furucin “babban haske” a cikin rubuce-rubucen 'Yar'uwa White na da matuƙar bayani. Miller ya fahimci ikkilisiyoyi, hatimai da ƙaho-ƙahon Ru'ya ta Yohanna, gama mala'iku masu tsarki “sun karkatar da hankalinsa” zuwa ga waɗānnan batutuwa. “Babban hasken” da aka bai wa Miller an wakilta shi a kan alluna biyu masu tsarki, kuma an bayyana gaskiyoyin koyarwa waɗanda su ne “babban hasken” a mafarkinsa a matsayin “duwatsu masu daraja”. An bai wa Adventism wannan “babban hasken”, sai ya fara rufe shi da duwatsu masu daraja na jabu tun daga shekara ta 1863. Ka'idar “haske” ita ce, “haske” shi ne abin da Kristi yake amfani da shi domin ya hukunta mutum ko kuma al'umma.

Ba “haske” kadai ne yake yin wa wata al’umma shari’a ba, amma har ma da “hasken” da da sun iya samu da ba su yi tsayayya da shi ba (kamar yadda suka yi a 1856, a matsayin misali guda daya kawai cikin masu yawa). Wata sifar kuma da ake dangantawa da “haske” ita ce, “hasken” da aka fi yana haifar da gwargwadon matakin duhu da ya dace da shi. Adventism ya fi kuma ya boye “babban hasken” da Allah ya bai wa Miller, wanda yake wakiltar ginshikan Adventism.

“Shi wanda yake gani a farkashin samaniya, wanda yake karanta zukatan dukan mutane, yana fada game da wadanda suka sami “babban haske” cewa: ‘Ba su cikin wahala ko firgici saboda yanayinsu na dabi’a da na ruhaniya.’ I, sun zaɓi hanyoyinsu da kansu, kuma ransu yana jin daɗin abubuwan bankyamarsu. Ni ma zan zaɓi rudunsu, in kawo tsoronsu a kansu; domin sa’ad da na kira, ba wanda ya amsa; sa’ad da na yi magana, ba su saurara ba: amma suka aikata mugunta a gaban idona, suka kuma zaɓi abin da ban ji daɗinsa ba.’ ‘Allah kuma zai aiko musu da rudi mai karfi, domin su gaskata karya,’ domin ‘ba su karɓi kaunar gaskiya ba, domin su sami ceto,’ ‘amma suna jin daɗin rashin adalci.’ Ishaya 66:3, 4; 2 Tassalunikawa 2:11, 10, 12.

“Malamin na sama ya yi tambaya cewa: ‘Wace irin rudi ce ta fi karfi da za ta iya yaudarar tunani fiye da riya cewa kana gini a kan madaidaicin tushe kuma Allah yana karɓar ayyukanka, alhali kuwa a zahiri kana aiwatar da abubuwa masu yawa bisa manufar duniya kuma kana yin zunubi ga Jehobah? Kai, babban yaudara ce, rudi mai jan hankali, wadda take mamaye tunani sa’ad da mutane wadanda suka “taɓa sanin gaskiya,” suka rikita siffar ibada da ruhinta da ikonta; sa’ad da suke zato cewa su masu arziki ne, sun karu da dukiya, kuma ba su da bukatar kome, alhali kuwa a zahiri suna bukatar kome da kome.’” Testimonies, juzu’i na 8, 249, 250.

Laodicea, wadda Adventism ta zama a shekara ta 1856, tana wakiltar wadanda aka taɓa ba su “babban haske,” amma an kaddara su su karɓi “rudi mai karfi” na Second Thessalonians, alhali a dukan wannan lokaci suna gaskata cewa tushen karya da suka kafa ta wurin shigar da tsabar kudi na jabu da duwatsu masu daraja na jabu Allah ne ya naɗa shi, amma a zahiri tushe ne da aka gina a kan yashi. Adventism “coci ce da ta sami babban haske, babbar shaida”, amma “coci” ce da ta yar da “sakon da Ubangiji” ya “aiko”, kuma tun daga lokacin ta karɓi “zarge-zarge marasa ma’ana kwarai da zato-zaton karya da koyarwar karya.”

“Masu hidima marasa tsarkakewa suna shirya kansu gaba da Allah. Suna yabon Almasihu da allahn wannan duniya a numfashi daya. Yayin da a fili suke iƙirarin karɓan Almasihu, suna rungumar Barabbas, kuma ta wurin ayyukansu suna cewa, ‘Ba wannan Mutumin ba, sai Barabbas.’ Bari duk wadanda suka karanta waɗannan layuka su kula. Shaidan ya yi taƙama game da abin da zai iya yi. Yana tsammanin zai warware haɗin kan da Almasihu ya yi addu’a ya kasance a cikin cocinsa. Yana cewa, ‘Zan fita in zama ruhun karya domin in rudi wadanda zan iya, in yi suka, in hukunta, in kuma karkatar da gaskiya.’ Bari ɗan yaudara da shaidar karya ya sami karɓuwa daga “iƙilisiya wadda ta sami babban haske,” manyan hujjoji, kuma wannan iƙilisiya za ta watsar da sakon da Ubangiji ya aiko, ta kuma karɓi maganganu marasa hankali kwarai da zato-zaton karya da koyarwar karya. Shaidan yana dariya da wawancinsu, gama ya san mene ne gaskiya.”

“Da yawa za su tsaya a kan mimbarmu da mashālar annabcin karya a hannuwansu, wadda aka kunna daga mashālar jahannam ta Shaidan. Idan aka rungumi shakku da rashin bangaskiya, za

a kawar da masu hidima masu aminci daga mutanen da suke zaton sun san abubuwa da yawa. ‘Da a ce kin sani,’ in ji Almasihu, ‘ke ma, ko akalla a wannan ranarki, abubuwan da suke na salāmarki! amma yanzu an boye su daga idanunki.’”

“Duk da haka, tushen Allah yana nan tabbatacce. Ubangiji ya san waɗanda suke nasa. Dole ne bakar tsarkakken mai hidima ya zama marar yaudara. Dole ne ya kasance a bayyane kamar rana, marar kowane gurbataccen tabo na mugunta. Tsarkakkiyar hidima da kuma aikin bugawa za su zama ƙarfi wajen haskaka hasken gaskiya ga wannan karkatacciyar tsara. Haske, ’yan’uwa, ƙarin haske muke bukata. Ku busa ƙaho a Sihiyona; ku yi ƙararrawa a kan tsattsarkan dutse. Ku tara rundunar Ubangiji, da tsarkakakkun zukata, domin su ji abin da Ubangiji zai faɗa wa mutanensa; gama Ya ƙara haske ga dukan waɗanda za su saurara. Bari su ɗauki makamai su shirya, su hau zuwa yaƙi—zuwa taimakon Ubangiji gāba da masu ƙarfi. Allah da kansa zai yi aiki domin Isra’ila. Za a yi shiru da kowane harshe mai ƙarya. Hannuwan mala’iku za su kifar da makircin rufi da ake kullawa. Katangar tsaron Shaidan ba za ta taɓa yin nasara ba. Nasara za ta raka saƙon mala’ika na uku. Kamar yadda Shugaban rundunar Ubangiji ya rushe ganuwar Yeriko, haka mutanen Ubangiji masu kiyaye umarnansa za su yi nasara, kuma za a rinjayi dukan abubuwan hamayya. Kada rai ɗaya ya yi gunaguni game da bayin Allah waɗanda suka zo musu da saƙo da aka aiko daga sama. Kada ku ƙara neman aibi a cikinsu, kuna cewa, ‘Sun cika tsauri ƙwarai; maganarsu tana da ƙarfi fiye da kima.’ Suna iya magana da ƙarfi; amma ashe ba a buƙatar haka ba? Allah zai sa kunnuwan masu sauraro su yi ƙaiƙayi idan ba za su kasa kunne ga muryarsa ko saƙonsa ba. Zai hukunta waɗanda suke ƙin kalmar Allah.”

“Shaidan ya shirya kowane irin mataki mai yiwuwa domin kada wani abu ya shigo cikinmu a matsayin jama’a ya tsauta mana, ya tsawata mana, ya kuma gargade mu mu rabu da kurakuranmu. Amma akwai waɗansu mutane da za su ɗauki akwatin alkawarin Allah. Wasu za su fita daga cikinmu waɗanda ba za su ƙara ɗaukar akwatin alkawarin ba. Amma waɗannan ba za su iya gina shingaye don toshe gaskiya ba; gama za ta ci gaba da tafiya gaba da kuma sama har zuwa ƙarshe. A ɗa Allah ya ɗa mutane, kuma har yanzu Yana da mutane na dama suna jira, a shirye domin su aikata abin da Ya umarta—mutanen da za su ratsa ta cikin ƙuntatawa waɗanda ba kome ba ne face katangu da aka shafa da turmi marar ƙarfi. Sa’ad da Allah ya sa Ruhunsa a kan mutane, za su yi aiki. Za su yi shelar maganar Ubangiji; za su ɗaga muryarsu kamar ƙaho. Gaskiya ba za a rage ta ba, ko ta rasa ikonta a hannunsu. Za su nuna wa mutane laifofinsu, da gidan Yakubu zunubansu.” Testimonies to Ministers, 409–411.

A gane alamar Shaidan ta “ta kullum” a matsayin alamar Almasihu, shi ne a yabi “Almasihu da allahn wannan duniya a numfashi guda. Yayin da a fili suke ikirarin karɓar Almasihu, suna rungumar Barabbas, kuma ta ayyukansu suna cewa, ‘Ba wannan Mutumin ba, sai Barabbas.’” Gaskiyoyin da aka wakilta a cikin mafarkin Miller a matsayin “duwatsu masu daraja”, kuma aka kuma nuna su a sarari a kan alluna biyu masu tsarki, su ne “babban haske,” wanda aka bai wa Miller, amma Adventism ya ƙi.

Suna ikirarin cewa suna yabon Almasihu da alamar Shaidan, kuma suna cewa suna tsaye a bisa tushen Allah, alhali kuwa tushen na jabu ne, wanda yake kawo ruɗu mai ƙarfi ga dukan waɗanda suka kafa matsayinsu a kan wannan ginin koyarwa mai lahani. Babu wani sabon abu a ƙarƙashin

rana, kuma Isra'ila ta zamani kawai tana tafiya ne a sawun annabcin tsohuwar Isra'ila.

“Abu guda ɗaya yana ɗaukar raina da nauyi: babban ƙarancin ƙaunar Allah, wadda aka rasa ta wurin ci gaba da ƙin haske da gaskiya, da kuma rinjayar waɗanda suka kasance suna cikin aikin himma, waɗanda, a gaban shaida a kan shaida da aka tara, suka yi amfani da rinjayarsu domin su ƙalubalanci aikin saƙon da Allah ya aiko. Ina nuna musu al'ummar Yahudawa, in tambaya, Dole ne mu bar 'yan'uwanmu su bi wannan hanya ɗaya ta makahon juriya, har zuwa ƙarshen ƙarshe na lokacin jarrabawa? Idan har wata al'umma ta taɓa bukatar masu gadi na gaskiya da aminci, waɗanda ba za su yi shiru ba, waɗanda za su yi kuka dare da rana, suna busa gargadin da Allah ya bayar, to ita ce masu kiyaye Asabar ta bakwai. Waɗanda suka sami babban haske, albarkatun dama, waɗanda, kamar Kafarnahum, aka ɗaukaka su zuwa sama ta fuskar gata, shin ta wurin rashin amfani da su za a bar su cikin duhu da ya yi daidai da girman hasken da aka ba su?”

“Ina so in roki 'yan'uwanmu da za su taru a Babban Taron su saurari saƙon da aka bai wa Lawodikiya. Wane irin yanayin makanta ne nasu! An jawo hankalinku ga wannan batu sau da yawa, amma rashin gamsuwarku game da yanayin ruhaniyarku bai kai zurfi da zafi yadda zai kawo gyara ba. ‘Kana cewa, Ni mai arziki ne, kuma na ƙaru da dukiya, ba ni da bukatar kome; alhali kuwa ba ka sani ba cewa kai abin tausayi ne, kuma abin jin ƙai, matalauci, makaho, tsirara.’ Laifin ruɗin kai yana bisa ikkilisiyoyinmu. Rayuwar addini ta mutane da yawa ƙarya ce.” Manuscript Releases, juzu'i na 16, 106, 107.

“Kafarnahum” shi ne birnin da Yesu ya zaɓa ya zama nasa birni.

“A Kafarnahum Yesu ya zauna a tsaka-tsakanin tafiye-tafiyensa na zuwa da dawowa, har aka san ta da suna ‘garinsa kansa.’ Tana a bakin Tekun Galili, kuma kusa da iyakokin kyakkyawan filin Gennesaret, ko da ba a kai a kansa ba.” The Desire of Ages, 252.

Almasihu ya zaɓi Kafarnahum kamar yadda tun ɗa ya zaɓi Urushalima.

Kuma ga ɗansa zan ba kabila guda ɗaya, domin Dawuda bawana ya kasance yana da fitila kullum a gabana a Urushalima, birnin da na zaɓa wa kaina domin in sa sunana a can. 1
Sarakuna 11:36.

Kristi ya zaɓi Adventism a matsayin birninsa a shekara ta 1844, kuma zuwa shekara ta 1863, Adventism ta sāke gina birnin “Jericho”, alama ce ta jin daɗin Laodikiya da yalwarta. Kamar yadda ya kasance ga Isra'ila ta ɗa, haka ma yake ga Isra'ila ta zamani. Adventism ta gaskata cewa su 'yan ƙasa ne na birni na musamman na Allah, amma sun ƙi “babban haske” wanda yake bayar da shaidar zama 'yan ƙasa. Kamar Shilo, a zamanin Eli, Hofni da Finehas, za a hukunta Adventism bisa ga “babban haske” da aka ba su dama su karɓa.

“A cikin waɗanda suke iƙirarin su 'ya'yan Allah ne, hakuri kaɗan ne ƙwarai aka nuna, kalmomi masu ɗaci da yawa aka faɗa, zargi mai tsanani kuwa da yawa aka furta a kan waɗanda ba sa cikin bangaskiyarmu. Da yawa sun dubi waɗanda suke cikin sauran ikkilisiyoyi a matsayin manyan masu zunubi, alhali Ubangiji ba haka yake ganinsu ba. Waɗanda suke duban membobin sauran ikkilisiyoyi ta wannan hanya, suna bukatar su ƙasƙantar da kansu a ƙarƙashin hannun Allah mai iko. Waɗanda suke hukunta waƙila sun sami haske kaɗan ne

kawai, da 'yan damammaki da gata kafan. Da a ce sun sami hasken da yawa daga cikin membobin ikkilisiyoyinmu suka samu, da sun ci gaba da sauri fiye da haka kwarai, kuma da sun fi wakiltar bangaskiyarsu ga duniya da kyau. Game da waɗanda suke takama da haskensu, duk da haka kuma suka kasa tafiya cikinsa, Almasihu ya ce, 'Amma ina gaya muku, zai fi sauƙi ga Taya da Sidon a ranar shari'a fiye da ku. Kai kuma, Kafarnahum [Masu Adventist na Rana ta Bakwai, waɗanda suka sami haske mai girma], wadda aka ɗaukaka zuwa sama [ta fuskar gata], za a jefar da ke kasa zuwa jahannama: gama da a ce an yi ayyukan iko, waɗanda aka yi a cikinki, a cikin Saduma, da ta dawwama har wa yau. Amma ina gaya muku, cewa zai fi sauƙi ga kasar Saduma a ranar shari'a fiye da ke.' A wannan lokacin Yesu ya amsa ya ce, 'Ina gode maka, Ya Uba, Ubangijin sama da kasa, domin ka boye waɗannan abubuwa ga masu hikima da masu basira [a ganinsu kansu], ka kuma bayyana su ga jarirai.'"

"Yanzu kuwa, domin kun aikata dukan waɗannan ayyuka,' in ji Ubangiji, 'kuma na yi muku magana, ina tashi da sassafe ina magana, amma ba ku ji ba; na kuma kira ku, amma ba ku amsa ba; saboda haka zan yi wa wannan gida, wanda ake kira da sunana, wanda kuke dogara gare shi, da kuma wurin da na ba ku da ubanninku, kamar yadda na yi wa Shiloh. Zan kuma jefar da ku daga gabana, kamar yadda na jefar da dukan 'yan'uwanku, wato dukan zuriyar Ifraimu.'"

"Ubangiji ya kafa a tsakiyarmu hukumomi masu matuƙar muhimmanci, kuma ya kamata a tafiyar da su, ba kamar yadda ake tafiyar da hukumomin duniya ba, sai dai bisa ga tsarin Allah. Ya kamata a tafiyar da su da ido guda ga ɗaukakarsa, domin ta kowace hanya rayuka masu hallaka su sami ceto. Ga mutanen Allah shaidun Ruhu sun zo, duk da haka da yawa ba su kula da tsawatawa, gargadi, da shawarwari ba.

"Ku ji wannan yanzu, ya ku mutanen wawaye marasa fahimta; waɗanda suke da idanu, amma ba sa gani; waɗanda suke da kunnuwa, amma ba sa ji: ba za ku ji tsorona ba ne? in ji Ubangiji. Ba za ku yi rawar jiki a gabana ba ne, ni wanda na sa yashi ya zama iyakar teku da madawwamiyar ka'ida, har ba zai iya ketare ta ba? Ko da raƙumansa suna tunkudewa, duk da haka ba za su rinjaya ba; ko da suna ruri, duk da haka ba za su haye ta ba. Amma wannan jama'a suna da zuciya mai bijirewa da tawaye; sun bijire kuma sun tafi. Ba sa ma cewa a zuciya, Bari mu ji tsoron Ubangiji Allahmu, wanda yake ba da ruwan sama, na fari da na karshe, a lokacinsa: shi ne yake tanadar mana da makonnin girbi da aka kayyade. Muguntunku sun juya waɗannan abubuwa daga gare ku, zunubanku kuma sun hana alherai isa gare ku.... Ba sa shari'anta karar marayu, duk da haka suna ci gaba; kuma ba sa yi wa haƙƙin matalauta hukunci. Ashe, ba zan hukunta saboda waɗannan abubuwa ba? in ji Ubangiji; ba raina zai ɗauki fansa a kan irin wannan al'umma ba?'"

"Shin za a tilasta wa Ubangiji ya ce, 'Kada ka yi wa wannan jama'a addu'a, kada kuma ka daga kuka ko roko dominsu, kada kuma ka yi mini ceto a kansu: gama ba zan saurare ka ba?' 'Saboda haka an hana ruwan sama, ba kuwa a yi ruwan bazara na karshe ba.... Ashe ba za ki yi kuka gare ni tun daga wannan lokaci ba, kina cewa, Ubana, kai ne jagoran furuciya?'"

Review and Herald, August 1, 1893.

Za mu ci gaba da nazarinmu game da "babban haske" da aka ba William Miller a kan littafin Ru'ya ta Yohanna a talifi na gaba.

“Sa’ad da Almasihu ya zo cikin duniya domin ya zama abin koyi na addini na gaskiya, kuma ya daukaka ka’idodin da ya kamata su mallaki zukata da ayyukan mutane, karya ta riga ta kama waɗanda suka sami irin wannan babban haske da ƙarfi sosai, har suka daina fahimtar hasken, kuma ba su da wani hali na barin al’ada domin gaskiya. Suka ƙi Malamin sama, suka gicciye Ubangijin daukaka, domin su riƙe nasu al’adu da ƙirƙirarrunsu. Wannan ruhun nan ɗaya ne ƙwarai ake bayyanawa a cikin duniya a yau. Mutane ba sa son binciken gaskiya, don kada al’adunsu su shiga rudani, kuma a kawo sabon tsari na abubuwa. A cikin ɗan adam akwai dawwamammen yiwuwar kuskure, kuma mutane bisa ga dabi’arsu suna karkata ga daukaka ra’ayoyin ɗan adam da iliminsa sosai, alhali kuwa ba a gane ko a daraja abin da yake na allahntaka da na har abada.” Counsels on Sabbath School Work, 47.